

Inkomststatistik - registerbaserad

2003

He0108

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	2
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggning och genomförande	3
0.13	Internationell rapportering	5
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
1	Översikt	6
1.1	Observationsstorheter	6
1.2	Statistiska målstorheter	6
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	7
1.4	Dokumentation och metadata	8
2	Uppgiftsinsamling	9
2.1	Ram och ramförfarande	9
2.2	Urvalsförfarande	9
2.3	Mätinstrument	9
2.4	Insamlingsförfarande	10
2.5	Databeredning	11
3	Statistisk bearbetning och redovisning	12
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	12
3.2	Redovisningsförfaranden	12
4	Slutliga observationsregister	13
4.1	Produktionsversioner	13
4.2	Arkiveringsversioner	13
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	13

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Hushållens ekonomi

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Inkomster och inkomstfördelning

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB
Postadress: 701 89 ÖREBRO
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Johan Lindberg
Telefon: 019-17 60 64
Telefax: 019-17 70 82
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB
Postadress: 701 89 ÖREBRO
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Johan Lindberg
Telefon: 019-17 60 64
Telefax: 019-17 70 82
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99), vilket innebär att myndigheter ska lämna de uppgifter som behövs för framställning av statistiken. Statistiken baseras på uppgifter från folkbokförings- och inkomstuppgifter från Skatteverket, Försäkringskassan och andra myndigheter. Enskilda individer lämnar inte uppgifter till statistiken.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Det föreligger inga gallringsföreskrifter för Inkomst- och taxeringsregistret.

0.9 EU-reglering

Ingen tvingande EU-direktiv finns på inkomststatistiken.

0.10 Syfte och historik

Statistiken avser att, med utgångspunkt från Inkomst- och taxeringsregistret och andra administrativa register, belysa inkomstfördelningen på individnivå och till viss del även familjenivå.

Eftersom undersökningen baserar sig på data för hela populationen är den speciellt lämplig för studier av olika regionala indelningar eller av grupper i samhället som är få till antalet. Möjlighet till redovisning på mindre regionala områden som t.ex. församlingar, postnummer eller delområden är goda.

Statistiken finns från 1968 och fram till idag. På grund av skattereformen 1990/1991 är jämförbarheten mellan variablerna före 1991 med variablerna efter 1991 inte lika bra. Familjestatistiken har brister eftersom sammanboende som inte är gifta eller har gemensamma barn redovisas som ensamstående.

0.11 Statistikanvändning

Användarna utgörs av statliga verk, departement, kommuner, landsting, utredningar, intresseorganisationer, forskningsinstitutioner, nyhetsmedia och privatpersoner.

0.12 Uppläggning och genomförande

Grundmaterialet som blir statistiken är hämtat från Skatteverkets deklarationsmaterial som består av taxeringsuppgifter och kontrolluppgifter. Grundmaterialet kompletteras med befolkningsuppgifter samt uppgifter om skattefria ersättningar och bidrag.

I nedanstående tablå beskrivs dessa de delregister som slutligen blir IoT.

Delregister som bygger upp IoT:

Register	Innehåll
ADMREG innehåller följande register:	
SPVPEN	Pensionsförmåner
RVFBFG	Underhållsstöd
CSN	Studiemedel, studiehjälp
RFVSJUK	Sjukpenning
RFVBOST	Bostadsbidrag
RFVBOSL	Slutgiltigt bostadsbidrag
RFVFRI	Frivillig pension
VPL	Värnplikt
RFVBARN	Barnbidrag
SOCBIDR	Socialbidrag
SUN	Utbildningskoder
RFVVPL	Familjebidrag
FDB	SNI-kod & institutionell sektor
KUREG innehåller följande register:	
KUARB	Kontrolluppgifter
KUSOC	Kontrolluppgifter
KURU	Kontrolluppgifter
SKATTEVERKET	Taxeringsuppgifter, Skatteverket
KSKATT	Kommunalskatter och kyrkoavgifter
RTBREG	Uppgifter från rikets totala befolkning (RTB)

Större delen av arbetet med framställning av IoT görs första året efter inkomståret. De olika momenten genomförs enligt följande tidsschema:

I januari börjar arbetet med inläsning, kontroll och dokumentation av externa register som ingår i det administrativa registret ADMREG. I mars skapas registret KSKATT (kommunalskatter och kyrkoavgifter). I april skapas register som KUSOC (kontrolluppgifter på sociala ersättningar) och KUARB (kontrolluppgifter från arbetsgivare). Alla KU-registren finns både i en preliminär och definitiv version. I augusti skapas register som ADMREG och RTBREG (register över rikets totala befolkning) och i oktober KURU (kontrolluppgifter från räntor, utdelningar m.m.) samt KUREG (sammanställning av kontrolluppgifterna från KUSOC, KUARB

och KURU). Under december hämtas taxeringsuppgifterna från Skatteverket.

Delregistren används till framtagning av IoT. De register som produceras från ovanstående delregister i tablån är Taxeringsregistret (SCBTax), klart i januari två år efter inkomståret, samt Inkomstregistret (INKRED), klart i februari två år efter inkomståret. SCBTax och INKRED utgör tillsammans IoT.

Publicering av *Inkomster – totalräknat* sker i form av en rapport i serien Statistiska meddelanden (SM), en statistiknyhet samt i statistikdatabasen (SSD) i april två år efter inkomståret. I mars två år efter inkomståret sker publicering av *Skatter och taxerade inkomster* på samma sätt.

I juni sker publicering av statistikpaketet INKOPAK via OSDB (Områdesstatistiskdatabas).

0.13 Internationell rapportering

Det sker ingen internationell rapportering från den totalräknade inkomststatistiken.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Redovisningen av inkomststatistiken - totalräknad kommer för 2004 att bestå av en ökad inläggning i SSD och i form av pressmeddelande. Redovisningen i SM-form upphör.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Målpopulationen för 2003 års inkomststatistik utgörs av de personer som enligt gällande lagar och förordningar skulle ha varit folkbokförda i Sverige den 31 december 2003.

I redovisningen av inkomststatistiken används två typer av befolkningsindelningar; helårsbefolkningen och den folkbokförda befolkningen per den 31 december. Helårsbefolkningen utgörs av de personer som var folkbokförda vid såväl årets början som dess slut och som tillhörde en familj med en disponibel inkomst skild från noll.

1.2 Statistiska målstorheter

Två olika objektmängder studeras i undersökningen;

A. Målpopulationen utgörs av de personer som enligt gällande lagar och förordningar skulle ha varit folkbokförda i Sverige den 31 december 2003.

B. Objektmängd A med undantag av de personer som inte har varit folkbokförda i Sverige 31 december 2002 samt 31 december 2003 och som tillhörde en familj med en disponibel inkomst skild från noll.

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
A	- Kön	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Antal
	- Ålder		- Medelvärden
	- Inkomstklasser efter sammanräknad förvärvsinkomst		- Median
	- Region		- Summor
	- År		
B	- Kön	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Antal
	- Ålder		- Medelvärden
	- Inkomstklasser efter sammanräknad förvärvsinkomst		- Median
	- Region		- Summor
	- År		
B	- Kön	- Ålderspension	- Antal
	- Ålder	- Garantipension	- Medelvärden
		- Avtalspension	

		- Frivillig pension	
B	- Kön - Ålder	- Aktivitetsersättning - Sjukersättning	- Antal - Medelvärden
B	- Kön - Ålder - Födelseland - Vistelsetid i Sverige	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Median
B	- Kön - Ålder - Decilindelning	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Medelvärden - Median - P10 & P90 - Gini-koefficienten
B	- Kön - Ålder - Region	- Nettoinkomst	- Medelvärden - Median - P10 & P90 - Gini-koefficienten
B	- Kön - Ålder - Region	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Medelvärden - Median - P10 & P90 - Gini-koefficienten
B	- Kön - Ålder - Region	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Medelvärden - Procentuell förändring mellan åren

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistik: Statistiken redovisas huvudsakligen som tabeller. Statistiken sprids i form av Statistiska meddelanden, HE 20 SM 0501, statistikpaketet Inkopak samt på SCB:s hemsida, www.scb.se. På hemsidan finns resultaten av statistiken inlagt i Sveriges statistiska databaser (SSD), där tabelluttag kan göras på riks-, läns- och kommunnivå för ett antal variabler.

Mikrodata: Det sist producerade slutregistren från undersökningen lagras i SQL-miljö. Data från 1968 finns sparade på Riksarkivet.

1.4 Dokumentation och metadata

Postbeskrivningar, som beskriver registerinnehåll i de olika registren från undersökningen. Variabeldokumentation, som beskriver de olika variablernas innehåll. Slutregistren finns beskrivna på SCB:s hemsida, under Undersökningars innehåll; Hushållens ekonomi; Statistik över inkomster och taxeringar; Inkomst- och Taxeringsregistret (IoT).

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Inkomststatistiken omfattar den befolkning som den 31 december 2003 var folkbokförd i Sverige.

Undertäckning:

Brister i rapporteringen av födslar och invandring resulterar i undertäckning i befolkningsstatistiken och då även i inkomststatistiken.

Övertäckning:

Utvandrare ger upphov till övertäckning om utflyttning inte anmäls. Genomförda studier tyder på att folkbokföringen innehåller ett betydande antal personer som inte längre bor i landet. Detta är förmodligen den allvarligaste kvalitetsbristen i folkbokföringen. Många som flyttar ut ur landet har inget eget intresse av att anmäla utflyttningen och en del gör det heller inte. Vid den kontroll som gjordes i samband med folk- och bostadsräkningen 1985 utgjorde den oanmälda utflyttningen ca 0,1 procent av hela befolkningen. Räknat på delpopulationen utländska medborgare utgjorde den oanmälda utflyttningen 1,0 procent för nordiska medborgare och 2,8 procent för övriga medborgarskap tillsammans.

För att komma tillrätta med ej rapporterad utvandring krävs ett samarbete mellan berörda myndigheter. Inom folkbokföringen prioriteras nu ett samarbete med Migrationsverket som syftar till att följa upp personer som inte ansökt om förnyelse av uppehållstillstånd. Skatteverket lägger också resurser på uppföljning av postreturer vid utsändningar av röstkort, deklarationsblanketter och andra försändelser.

Mer information om befolkningsstatistiken finns på SCB:s webbplats.

2.2 Urvalsförfarande

Inkomststatistiken är totalräknad och därmed inte behäftad med urvalsosäkerhet.

2.3 Mätinstrument

Registrets kvalitet bestäms huvudsakligen av de administrativa system som registret bygger på. Alla administrativa system är som regel unika, den administrativa databildningen sker på helt olika sätt. Databildningen i de administrativa systemen skiljer sig som regel från SCB:s datainsamlingar. Även om man inom de administrativa systemen har uppgiftslämnare som fyller i blanketter, så är villkoren för uppgiftslämnandet helt annorlunda och styrs av administrativa regler och lagar.

Inkomststatistiken omfattar den folkbokförda befolkningen per den 31 december 2003. För de personer som inte har deklarerat men har en förvärvsinkomst enligt kontrolluppgifterna härleds efterfrågade uppgifter. Inkomsttagarens regionala placering bestäms av folkbokföringen per den 1 januari året efter det aktuella inkomståret.

2.4 Insamlingsförfarande

Statistiken över den totalräknade inkomststatistiken baseras på registerstatistik från administrativa källor. Den ursprungliga databildningen sker hos myndigheter och organisationer. Definitioner av objekt och variabler är anpassade för olika administrativa ändamål. Varje myndighet gör kontroller, rättelser och andra bearbetningar som passar för deras administrativa syften. När en myndighet levererar data till SCB görs eventuellt ytterligare selektioner och bearbetningar för att tillfredsställa SCB:s önskemål.

1. Databildningen hos olika myndigheter

Myndigheter som Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen samlar in uppgifter primärt för att kunna tillhandahålla information kring deras specialområden om enskilda personer.

2. Mikrodataleveranser till inkomstregistret

SCB får mikrodata externt levererat från;

- Försäkringskassan innehållande uppgifter om enskilda personer som har fått bland annat underhållsstöd, bostadsbidrag, bostadstillägg till pensionärer och barnbidrag.
- Centrala studiestödsnämnden innehållande uppgifter om enskilda personer som har fått bland annat studiemedel och studiehjälp.
- Statens pensionsverk innehållande uppgifter om enskilda personer som har fått bland annat pensionsförmåner.
- Pliktverket innehållande uppgifter om enskilda personer som fått ersättning i samband med värnplikt.
- Socialstyrelsen som innehåller uppgifter om enskilda personer som har fått bland annat ekonomiskt bistånd (fd. socialbidrag).

Inkomstregistret lägger på ytterligare mikrodata internt från;

- Befolkningens utbildning som innehåller uppgifter om bland annat enskilda personers utbildningsnivå.
- Registret över totalbefolkningen innehåller uppgifter om bland annat enskilda personers regionala placering, födelseland och familjeställning.
- Företagsdatabasen innehåller uppgifter om bland annat enskilda personer företagande i form av enskilda näringsidkare och handelsbolag.
- Taxeringsregistret innehåller uppgifter från Skatteverket (taxeringsuppgifter och kontrolluppgifter).

3. *Metadata till inkomstregistret*

Postbeskrivningar med variabelnamn och variabeldefinitioner medföljer leveranserna från Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen.

2.5 Databeredning

När inkomstregistret är skapat görs kontroller av uppgifternas rimlighet samt en makrogranskning. Makrogranskning innebär att totalsummor tas fram för varje variabel och kontrolleras mot föregående års totalsummor. Regionala kontroller görs på ett par utvalda kommuner. När material tas fram för publicering sker kontroller av uppgifternas rimlighet tillsammans med vetskapen om inkomstårets skatteförändringar eller andra lagförändringar.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

Den statistiska bearbetningen samt redovisningen av *Inkomster - registerbaserad* sker på avdelningen för statistik om befolkning och välfärd.

Statistiken framställs med hjälp av SAS.

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Inkomststatistiken omfattar den folkbokförda befolkningen per den 31 december 2003. För de personer som inte har deklarerat men har en förvärvsinkomst enligt kontrolluppgifterna härleds efterfrågade uppgifter. Inkomsttagarens regionala placering bestäms av folkbokföringen per den 1 januari året efter det aktuella inkomståret.

3.2 Redovisningsförfaranden

Statistiken redovisas efter ett stort antal redovisningsgrupper. Variabler som används vid uppdelningen i redovisningsgrupper är bland annat kön, ålder, inkomstklasser och region. I redovisningen av inkomststatistiken används två typer av befolkningsindelningar; helårsbefolkningen och den folkbokförda befolkningen per den 31 december. Helårsbefolkningen utgörs av de personer som var folkbokförda vid såväl årets början som dess slut och som tillhörde en familj med en disponibel inkomst skild från noll.

Statistiken sprids i form av pressmeddelande och tabeller på SCB:s webbplats, www.scb.se samt statistikpaketet INKOPAK. På webbplatsen finns resultaten av statistiken inlagt i Sveriges statistiska databaser (SSD), där tabelluttag kan göras på riks-, läns- och kommunnivå för ett antal variabler. Statistiken sprids även i form av tabeller i *Statistisk årsbok för Sverige*.

Statistiken redovisas huvudsakligen som tabeller och text.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Inkomst och taxering (IoT)
Registervariant	Individer och dödsbon
Registerversion	2003, slutlig version

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen hittar du här: www.metadata.scb.se. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Årgångar 1968-1997 av det totalräknade Inkomst- och taxeringsregistret är långtidsarkiverade hos Riksarkivet. Utöver dessa årgångar är också urvalsbaseade register för åren 1960-1966 långtidsarkiverade.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

I rapporten (SM) *Inkomster 2003 Registerbaserad* gjordes en del förändringar. Två nya tabeller togs fram som ersatte tidigare tabeller över pensioner och förtidspensioner.

Nya tabeller

8 Personer 61 och äldre efter kön, ålder, typ av pension och medelvärdet av pensionsbeloppen 2003

9 Personer med sjuk- eller aktivitetsersättning 2003. Antal och medelbelopp

Förändringarna föranleddes av införandet av det nya pensionssystemet och att begreppet förtidspension upphörde och ersattes av sjuk- och aktivitetsersättning.